

Handel en hulp tussen Europa en Afrika

Auteur(s):

Gerritse, L.

De auteur is werkzaam bij het Nederlands Economisch Instituut. De hier gebruikte data zijn afkomstig van Eurostat, en hebben betrekking op een constante groep van 70 ACS-landen en twaalf EU-landen.

Verschenen in:

ESB, 82e jaargang, nr. 4092, pagina 109, 5 februari 1997

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

ontwikkelingseconomie

De handel tussen de Europese Unie en de ACS-landen heeft een omvang van ruwweg 20 miljard ecu per jaar. De handelsbalans valt licht in het voordeel uit van de ACS-landen, met uitzondering van 1993. Toen daalde de import van de EU-landen sterk. ([tabel 1](#))

Tabel 1. EU-ACS handel

	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94	'95
Import van EU uit ACS-landen	17,49	19,58	20,30	19,26	17,94	14,55	18,59	24,08
Export van EU naar ACS-landen	15,51	16,67	16,72	15,96	17,32	16,41	14,87	21,55
Handelsbalans	-1,98	-2,91	-3,59	-3,30	-0,61	1,86	-3,72	-2,54

De handel van de EU is zeer ongelijk verdeeld over de ACS-landen. Drie van de zeventig ACS-landen, namelijk Nigeria, Kameroen en Ivoorkust, zijn goed voor ongeveer een derde van de totale handelsstroom ([tabel 2](#)). De handel van elk van deze drie landen belooft meer dan een miljard ecu per jaar. Deze landen zijn verantwoordelijk voor het grootste deel van het handelsoverschot van alle ACS-landen tezamen.

Tabel 2. EU-handel met Nigeria, Kameroen en Ivoorkust (NKI), miljarden ecu

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Import van de EU uit NKI	5,6	6,12	7,47	7,34	6,62	5,43	6,4
Export van de EU naar NKI	3,83	4,12	4,07	4,41	4,98	4,21	3,8
Handelsbalans	-1,77	-2	-3,4	-2,93	-1,64	-1,22	-2,6

Ten opzichte van andere handelsrelaties van de EU, stelt de ACS-handel niet veel voor. Zowel de import uit die landen, als de export ernaartoe bedraagt slechts zo'n 4% van de totale im- en export van de EU. Als trend is een lichte maar constante daling van dit percentage zichtbaar. De ACS-landen verliezen marktaandeel. ([tabel 3](#))

Tabel 3. De ACS-handel ten opzichte van de totale EU-handel

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Totale import EU (mrd ecu)	388	447	461	491	488	493	543
Aandeel ACS-landen (%)	4,5	4,4	4,4	3,9	3,7	3,0	3,4
Totale export EU (mrd ecu)	362	413	415	423	436	491	542
Aandeel ACS-landen (%)	4,3	4,0	4,0	3,8	4,0	3,3	2,7

Hulp

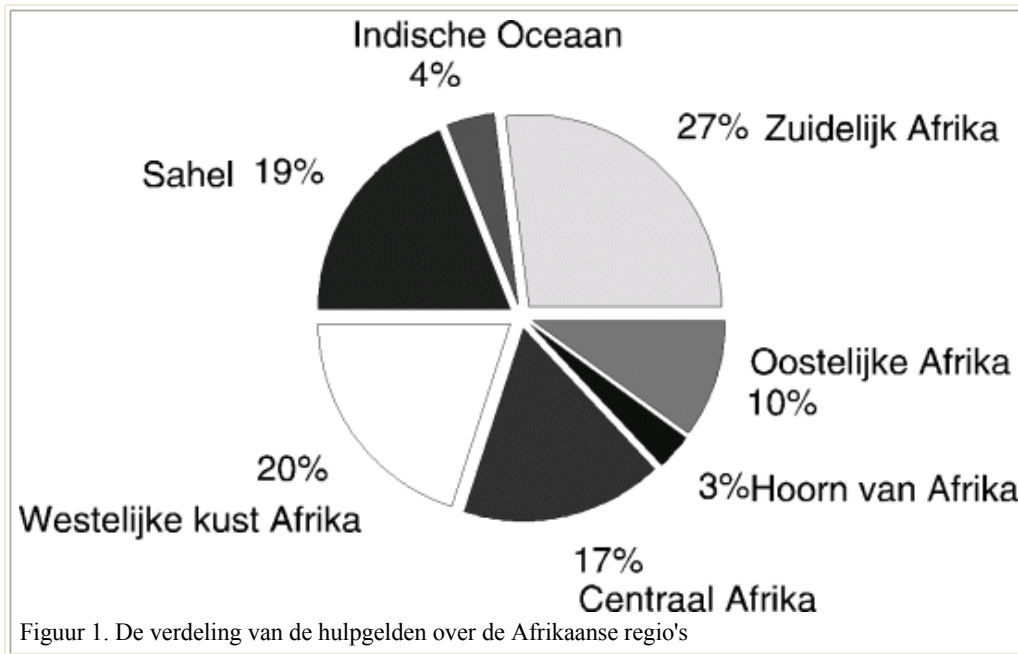
Ten opzichte van de handelsstroom, lijkt het bedrag van de hulp die de EU aan de ACS-landen verstrekt mager af te steken. De hulp van de EU aan de ACS-landen bedraagt ongeveer anderhalf miljard ecu per jaar. Ten opzichte van de handelsstroom neemt de hulpstroom in de loop van de afgelopen jaren nog wat af. ([tabel 4](#))

Tabel 4. Hulp en handel

	1993	1994	1995
Hulp van de EU aan de ACS-landen (mrd ecu)	1,35	1,78	1,56
als % van EU-import uit ACS-landen	9	10	6

Met 570 miljoen inwoners in de ACS-landen (waarvan 545 in Afrika) komt de EU hulp neer op ongeveer 5,5 ecu per inwoner per jaar. Voor de periode 1995-2000 is voor de totale hulp 14,6 miljard ecu gereserveerd.

De hulp komt voor het grootste deel terecht in Afrika. In 1993 was dat 82%. In 1995 was het Afrikaanse aandeel gedaald, maar bedroeg het nog altijd 68%. Binnen Afrika ligt het accent bij de landen in Zuidelijk Afrika, aan de Westkust en in de Sahel (zie [figuur 1](#)).

Bij al deze cijfers over hulp moet wel worden bedacht, dat het alleen om de 'Lomé'-hulp gaat. De EU-landen onderhouden hiernaast bilaterale hulprelaties, zodat de totale hulpstroom vanuit de EU in de orde van grootte van de omvang van de handel is. Overigens zal als Zuid-Afrika binnenkort toetreedt tot het Lomé-verdrag, de onderlinge handel aanzienlijk toenemen.

Thema: de agenda voor het ontwikkelingsbeleid

Zie ook de artikelen:

[Out of Africa?](#)

[Regionalisme volgens Lomé](#)

[Het verdrag van Lomé](#)

[Wat moeten we met Lomé](#)

[Vrijhandel is niet zalmakend](#)